No. 2894 Woensdag 3 Nov. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Allerzielen-Maand.

De gedachtenis der overledenen hangt samen met een der troostvolle leerstellingen des Geloofs: de gemeenschap der heiligen. „Dit is het grootse schouwspel dat de onmetelijke stad Gods altoos te genieten geeft met hare drie klassen, die onderling in nauwe betrekking blijven! Wij zien de strijdende mensenmassa in deze wereld, die éne hand reikt aan de lijdende schare in de loutering en met de andere zich vasthoudt aan de zegepralende kerk, waarvoor de geestelijke strijd gevoerd en de boete met vreugde gedragen wordt." (J. de Maistre Soirées de S. Pétersbourg 10.)

In de overtuiging door de apostel Joannes uitgesproken, dat wij allen misdoen in vele dingen, en tevens dat niet alles trouw wordt uitgeboet en hersteld wat wij misdaan hebben, boden de vroegste christenen gebeden en aalmoezen Gode aan tot lafenis en verlossing der zielen in het Vagevuur. Ja, voor alle overledenen hebben zij dat gedaan behalve voor de Apostelen en de Martelaren. Zo diep was bij hen de overtuiging, dat de geringste smet van zonde de onmiddellijke toegang tot de hemelse Bruiloft belette. Martelaren, zij aanschouwden er zovelen, martelaren die hun grote Godsliefde getuigden door de heldendood, waren volstrekt zeker dat zij rechtstreeks opgingen om de kroon der overwinning te ontvangen. De anderen wie zou het zeggen?

In die gedachte leeft het Katholieke volk voort en blijft bidden voor zijn familieleden en voor alle gelovigen die tot het ander leven zijn overgegaan.

Zo te doen is hun een behoefte des harten evenzeer als een getuigenis des geloofs en een verstandige uiting van plicht. Allen stemmen praktisch in met de les van Augustinus van Hippo: „De praal der uitvaart, de luister der begrafenis, de talrijke lijkstoet, de pracht van het grafgesteente zijn een vertroosting voor de levenden, méér dan een verlichting voor de overledenen. Ofschoon, als die dingen niet overdreven worden uit ijdelheid maar plichtmatig worden behartigd, kunnen ze ook loflijk en Gode welgevallig zijn. Doch onbetwijfelbaar is het, dat de gebeden der Kerk, het heilig Offer en de aalmoezen, die men voor de rust der afgestorvenen opdraagt, hen vertroosten en oorzaak zijn, dat God hen goedgunstiger behandelt, dan hunne zonden verdienen.

„Want geheel de Kerk houdt deze gewoonte volgens de overlevering des Vaders in ere: wanneer in de H. Mis hunne gedachtenis wordt gehouden, bidt men voor hen en verklaart, dat ook voor hen dit offer wordt opgedragen. Maar wanneer men met hetzelfde doel werken van barmhartigheid verricht, dan worden ook deze aangenomen ten gunste dier overledenen; er is geen reden om te twijfelen of dit alles strekt tot lafenis der gelovige zielen.

Die leer volgt noodzakelijk uit het verband der klaar geopenbaarde waarheden des geloofs en is levendig in de traditie van de apostolische tijden af.

Maar wie predikt, dat het mensdom apriori om zo te zeggen in twee helften ligt gescheiden, een gevloekte en een uitverkoren helft; of wie een solafidesleer volgt en dus beweert wie gelooft is een heilige en wie niet gelooft is een verdoemde; — zulke leraars kunnen geen plaats vinden voor de troostvolle en vermanende lering des Vagevuurs. Zij komen voor de klaarblijkelijke onwaarheid te staan, dat er geen onderscheid bestaat in grote zonden en kleinere ofschoon vrijwillige misslagen; zij komen in verzet met een reeks van andere waarheden, met de historie des mensdoms, met het verstand zelf.

Niet aanstonds heeft Luther de leer over het Vagevuur verworpen, maar in Mei 1520 werden twee zijner stellingen in deze veroordeeld. Hoe langer hoe meer zag hij, dat het Vagevuur niet paste bij zijn opvatting van zonde, evenmin als met vele andere beweringen. Toen besliste hij: de leer over het Vagevuur is uit de Schrift niet te bewijzen. Ook deze uitspraak werd in het Concilie van Trente afzonderlijk nog veroordeeld.

Volgens de Reformatoren moet het zuiveringsoord ontkend worden.

De graaf de Maistre weerlegt die stelling door ze te vergelijken met de leer die eruit volgde. „Een der grote beweegkrachten in de verwarring der zestiende eeuw was de leer over het vagevuur. De opstandelingen wilden geen tussenplaats, geen zuiverings-of boetetijd: maar zij wilden ook niets afdingen van de hel, puur en eenvoudig zoals die is geopenbaard. Maar, wijsgeren geworden spoedig daarop door het vrij onderzoek voor iedereen, begonnen zij de eeuwigheid te ontkennen der hellestraffen; zij lieten een hel bestaan van tijdelijke aard, uitsluitend voor een goede politie; ze zagen er tegen op Nero en Messaline naast de H. Lodewijk en de H. Teresia ten hemel te laten stijgen op gelijke manier, als gelijkwaardigen!

„Maar een tijdelijke hel lijkt al heel veel op een hard vagevuur, en zo gebeurde het, dat zij met ons in onmin kwamen omdat zij geen vagevuur wilden aannemen, en eenmaal van ons gescheiden opnieuw in botsing komen omdat zij niets wilden dan een... vagevuur!

Wel werden uit eigen kamp stemmen gehoord tegen deze onredelijke dwaling: De protestantse Polemiker Hase zegt: „De meeste mensen die sterven — het is niet te ontkennen — zijn wel te goed voor de hel, maar 't is minstens even duidelijk, ook te slecht voor de hemel."

Zo iets had de heidense Plato vele eeuwen vroeger al begrepen.

Een ander leraar, de prot. theoloog Martensen, gaat verder en verzekert: „Wel geen enkele ziel heeft de staat der volmaaktheid geheel bereikt als zij deze wereld verlaat; men moet aannemen een tussenstadium, waarin de ziel tot haar eindontwikkeling kan komen, zich kan zuiveren, tot rijpheid komen voor het definitieve oordeel. — In de Duitse en Hollandse talen wordt van vagevuur gesproken; in andere oude en nieuwe talen is de benaming reinigingsoord of boetetijd. De kern der zaak, de allerzielengedachte ligt zó vast en zó diep in de ziel van het Duitse volk, dat Luther dit „feest" niet vermocht te onderdrukken; nog heden hebben de Duitse Protestanten, — zij het dan zonder liturgie — hun „dodenfeest."

In de doden-liturgie bidt de Kerk o.a.: Heer, Jesus Christus, Koning van glorie, bevrijd de zielen aller overleden gelovigen van de straffen der onderwereld en de diepe kuil... Als Gij komt om te oordelen, veroordeel mij niet... Gedenk niet mijn zonden als gij die de wereld komt oordelen door vuur... Bevrijd mij van de eeuwige dood op die vreselijke dag als de hemelen en de aarde zullen geschokt worden...

Hieruit is volstrekt niet af te leiden, dat de zielen der overledenen nog niet alle gevaar ontkomen zijn van veroordeling, of hun toekomst twijfelachtig, onzeker zou zijn. De kerk verplaatst zich enigermate bij het sterfbed van de mens in hare gebeden; zij bidt voor de overledene zó, dat zij meteen onderrichting geeft aan de overledenen. Dit is een nagenoeg vaste methode in de kerkelijke gebeden.

En om die reden toont zij dan het geduchte uur des doods, dan het laatste oordeel, waarin het bijzonder vonnis plechtig en openlijk bezegeld wordt. En zij doet dit **hier** en **nu**, zoals wij door het jaar de feiten uit Christus' leven herdenken, alsof het de dagen zelve waren dier feiten.

Vervolgens, als de gebeden der Kerk verricht worden voor hen, die in Christus gestorven zijn, in de vredesslaap rusten, — ons voorafgingen met het teken des geloofs, — dan wordt gebeden altijd, dat de overledenen door bevrijding alleen uit het Vagevuur de toegang tot de hemel worde verleend.

Hiermede is niet in strijd, dat er gezinspeeld wordt op bevrijding van de eeuwige dood, of op het laatste oordeel, wanneer geen plaats voor een vagevuur overblijft tussen het Rijk en de Gehenna. In het algemeen weerklinkt de betekenis van al die gebeden in het vaak terugkerend slotgebed: Heer geef hun de eeuwige rust en het eeuwige licht lichte voor hen!

Millioenen gaan dit herhalen in de Allerzielenmaand met veelvuldige vrucht.

H.

Vondels Eeuwfeest.

Het moederland bereidt zich voor om deze maand met grote luister de 350ste geboortedag te herdenken van Neerlands grootste dichter, Joost van den Vondel, die op 17 November 1587 te Keulen werd geboren en op 5 Februari 1679 te Amsterdam overleed.

Zijn vader Joost, een doopsgezind hoedenstoffeerder te Antwerpen, vluchtte vandaar naar Keulen om de geloofsvervolging te ontgaan. En daar werd de dichter Joost geboren in het huis „Zur Fiole" in de Grosse Witschgasse.

Maar nog voor zijn tiende jaar trok de familie via Frankfort, Bremen en Utrecht naar Amsterdam, waar de vader op 27 Maart 1597 het poortersrecht kocht en een zaak begon in kousen en zijde, welke later door de dichter werd overgenomen.

Maar meer bekwaam was Joost in de dichtkunst als in de handel.

Zijn verzamelde dichtwerken beslaan in kleine druk boekdelen en nog steeds worden er nieuwe ontdekt, terwijl er zeker een groot aantal zijn verloren gegaan.

Van belang voor ons Katholieken is Vondels overgang tot de Katholieke Kerk in 1641. En zijn kunstenaarsbelijdenis vinden we dan ook in zijn treurspel **Peter en Pauwels**, in het jaar van zijn bekering geschreven.

Dit Katholieke dichtwerk werd gevolgd door talrijke andere, waarvan we alleen willen noemen de **Altaergeheimenissen**, de **Bespiegelingen van Godt en godtsdienst en de Heerlijckheit der Kercke**, om van tal van andere maar te zwijgen.

Vondels Meesterwerk is wel de Lucifer van 1654, waartegen vooral de protestantse Kerkeraad te keer ging en zelfs een verbod van opvoering wist door te zetten.

Vondel was, zoals uit zijn gedichten blijkt, een man met uitgebreide kennis en grondig ingewerkt in de geschiedenis, land- en volkenkunde, theologie en philosophie.

En door zijn karakter heeft hij zich bij tijdgenoot en nageslacht vele vrienden verworven.

Talrijk zijn de portretten tijdens zijn leven van hem gemaakt, talrijk ook de uitgaven van zijn gezamenlijke werken, de levensbeschrijvingen, de academische proefschriften en studiën over hem en zijn werken.

Amsterdam bezit een Vondelmuseum en de Katholieke Universiteit van Nijmegen een hoogleraarszetel in de Vondelstudie.

Niet af te meten is dan ook zijn invloed geweest op de Nederlandse letteren.

Talrijk zijn reeds de Vondelherdenkingen geweest, die in de laatste maanden in Nederland zijn gehouden. Van alle mogelijke zijden werd deze veelzijdige dichter belicht.

Maar de meest originele leek ons wel die van Br. Theophile, hoofd ener school in Alkmaar. Zijn voordracht was zo geladen van frisse gedachten, geestdrift en opvoedkundig élan, dat er veel uit te leren valt, zowel voor onderwijzers en ouders, als voor allen, die de aandacht van een kind graag op het betere, het hogere, vestigen. De voordracht bewoog zich in volgende gedachtenkring.

Een Kind en zijn Omgeving.

Het is zeker dat de stad Keulen, waar Joost van den Vondel geboren werd en negen jaar woonde, een grote invloed heeft gehad op de ontplooiing van zijn dichterlijk gemoed. Herhaaldelijk zien wij in Vondel's latere leven de terugsprong zijner gedachten en gevoelens naar het Heilige Keulen en de geliefde Rijn. 't Kind kon niet bevroeden, dat het eerst na 70 jaar de 160 torenspitsen van Keulen zou terug zien.

Wanneer pastoor Marius Vondel, nog vóór diens bekering, schreiend voor 't Tabernakel van de Bagijnhofkerk vond, dan is het wonder in zijn sterke ziel bijna voltrokken, dan is het kind in Vondel herboren en in het kind de innige vreugd gelegd, die later als een vlam uit zijn ziel zou slaan: de apologie der Altaargeheimenissen, welke eindigt in de heerlijke peroratie, die met weinig uitleg zelfs een kind kan verstaan:

O Kersten hart! wat traegheit legt u dan
Des morgens vroegh te rennen, daer dit Man,
Die zuivre dauw des offers, zoo gezegent
U in den mont en op de lippen regent,
Zoo blanck als sneeuw, van 't heilrijck Paradijs?
Wat loop van staet, gebouwt op smeltende ijs,
Wat zucht tot gout, wat vleyerij van pluimen
Betovren u dien zegen te verzuimen?

Verdriet om de Dood.

Mayke de Wolf, de vlijtige huisvrouw, die de kousenwinkel dreef, schonk Vondel vier kinderen. Over twee dezer kinderen: Konstantijntje en Baertgen, heeft Vondel een hevig verdriet gehad, dat echter een troost inhield voor zich en zijn vrouw, omdat hij ze spelend wist om Gods troon. Ze stierven vroeg.

Vondel had bij al zijn drukke bezigheden toch zeker nog de tijd, om zich in de spelende kinderen te vermeien en in hun open ogen dezelfde deugden te lezen, die hem en zijn vrouw sierden. Was Baert'gen niet 't bedrijvige kind, aardend naar haar moeder: wuft en onbestuurd de vreugde van de buurt.

Het verdriet kropte Vondel in de keel, toen God dit kind opeiste, tijdens de kinderziekte, waardoor Amsterdam in 1633 getroffen werd. Hier zien we een vader staan, temidden van een groep kinderen, die met grote vraag-ogen 't mysterie van de dood bepeinzen, dat hun lieve speelgenoot heeft aangeraakt.

Stil leidde vader Vondel de schreiende kinderen de kamer uit. Dan brak dat ontzaglijke verdriet in hem los, een verwijt aan de felle dood, hem zo'n onnozel, vreugdevol kind ontroofde en schreef Vondel een van de weinige lijkdichten, waar hij geen enkel troostwoord in vindt, noch voor zich, noch voor Mayke.

Het is dan ook in één ruk geschreven en eindigt met de bittere klacht:

O krancke troost! wat baat
De groene en goude lover
Die staatsie gaet haast over.

Dan staat hij weldra aan het sterfbed van zijn vrouw, die twee jaar na Baertgen naar de hemel ging. Hij blijft achter met de overige twee: Anna en Joost. Anna, de sterke steun voor den ouden dag en Joost, doordraaier met zijn armzalig-week karakter, dat hij noch van Vader, noch van Moeder geërfd had. En hoe grootscheeps Joost ook leefde, zodat zijn grijze vader de angst om het hart sloeg, het zorgenkind van zijn vrouw zaliger was hem door alles dierbaar. Het was meer om zijn eigen zwakheid t.o.v. Joost te verontschuldigen, dat de vader, na de verbanning van zijn kind, bij diens vertrek niet wilde tegenwoordig zijn, maar als het schip op 't punt staat te vertrekken, midden in de winter, komt op 't laatste nippertje de 72-jarige grijsaard zijn arme zoon nog omhelzen.

De Vader in Vondel.

Joost was niet alleen poëet, maar ook een vader, getuige een tafereel uit Vondel's „Joseph in Dothan", welk spel bij 't volk niet zozeer gewild is om de stof, de handeling en felle zegging, maar omdat men hier ten duidelijkste voelt het klemmend betoog, dat Vondel daar geeft over de rechte liefdesverhouding tussen de vader en het reine kind. De eigenschappen, die Vondel zozeer prijst in deze knaap, heeft hij uitgewerkt op een wijze, die Vondel nooit had kunnen benaderen, indien hij geen kinderpsycholoog van eerste rang was geweest. Hij geeft de historie weer, alsof hij dit aan zichzelf beleefd had.

Heeft een kind ooit zo zijn onschuld bewezen door eigen woorden, zoals de Jozef van Vondel 't doet? In Ruben's klacht hoort men Vondel's klacht over Joost, die voorwaar geen Josef was, maar die hij toch zo lief had.

Dat kint is zonder gal, gelijck de simpele duiven.
Een bloem van zestien jaar of naulix zeventien.
Te trappen op het veldt, daer 't Godt en d' Englen zien?
Ay, broeder, hoor naer my. Laet die gedachten vaeren.
Al had hij schult, verschoon den jongen, om zijn jaeren,
Om zijn onnozelheit, om vaders halven, of
Om Godt, die 't leven gaf en adem blies in 't stof.

Hoe diep ontroerend heeft Thijm het tafereel getekend, dat de stok-oude Vondel zich in een slede naar de magistraten van Amsterdam laat slepen, om er een stadspostje voor dit kind af te bedelen! Hij kon het niet verkroppen, dat zijn kleinzoon, die heel goed oppaste en een vlijtige jongen was, een schoenmakersknechtje werd.

Wanneer wij het welbestede leven van Vondel overdenken, staan wij stom van bewondering over de enorme vitaliteit van deze mens, wie het uiterste leed in de huiselijke kring niet bespaard werd.

Vondel draagt de naam: „Vader Vondel" terecht", omdat hij al de prachtige eigenschappen bezat, die hem die titel waardig maken.

Laten ouders en opvoerders een en ander aan de jeugd over Vondel vertellen, opdat zij deze echte Vaderlander in ere zullen houden. Ook in Vondel valt een kampioen te zien, die de jeugd bij nadere kennismaking zal eren.

GRIEKSE PRINSEN-VERLOVING. De kleindochter van Ex-keizer Wilhelm, Prinses Friederike, die verloofd is met kroonprins Paul van Griekenland, werd samen met haar ouders gefotografeerd.

Economische Waanzin

De moderne mogelijkheden op het gebied van handel en verkeer zouden doen verwachten, dat elk land zich voornamelijk zou toeleggen op het voortbrengen van die producten, waartoe het 't meest geëigend is.

Ongetwijfeld zou het de welvaart der wereld ten goede komen, wanneer op deze wijze de goederenvoorraad der wereld op de meest effectieve en minst kostbare wijze zou toenemen en door onderlinge uitwisseling die voortbrengselen daar zouden worden gebracht, waar zij benodigd zijn. Alleen wanneer de kosten van vervoer en distributie te hoog zouden worden, dient uiteraard op andere wijze in de behoefte te worden voorzien.

Op dit intensieve verkeer van de wereldhandel en de daaruit voortvloeiende meerdere onderlinge afhankelijkheid der volken vestigden ook velen hun hoop op het verbeteren der internationale betrekkingen, zo zelfs, dat in de toekomst een oorlog zoal niet onmogelijk zou zijn, dan toch ten zeerste zou worden bemoeilijkt. Want, zo redeneerden zij, een oorlog zou een dergelijke ontwrichting teweeg brengen en bij de betrokken volken een zodanig tekort aan verschillende noodzakelijke producten doen ontstaan, dat de leidende staatslieden voor zulk een ramp wel zouden terugschrikken.

Hiervan is in de practijk, vooral na de wereldoorlog, wel bitter weinig terecht gekomen. In vele landen ontstond het streven naar autarkie, juist met de bedoeling, zich ook bij volkomen isolatie, zoals tijdens een oorlog zich kan voordoen, te kunnen redden, zodat de gevreesde ontwrichting eigenlijk reeds naar de tijd van vrede werd verschoven. Als men tenminste nog van een vredesperiode kan spreken, waar verschillende landen zó handelen, alsof reeds in de naaste toekomst een oorlog stond te vrezen, om zich met de uiterste inspanning van alle krachten daartoe voor te bereiden.

Dit streven heeft niet alleen materiële nadelen. Het vergiftigt ook de geesten, waarvoor de „morele ontwapening" geen ideaal meer schijnt te zijn. Vele landen verkeren daardoor thans reeds in een oorlogspsychose, die met alle middelen kunstmatig wordt gaande gehouden, wat op de duur tot funeste gevolgen moet leiden.

Het zijn vooral de hypernationalistisch gezinde landen, welke dit droevige beeld vertonen, waardoor ook andere volken met meer pacifistische gezindheid tot tegenweer worden gedrongen en de spanning in de internationale sfeer voortdurend blijft toenemen. Dit nog te meer, nu behalve in Spanje ook in het Verre Oosten een oorlogstoestand bestaat.

Tot op zekere hoogte is het streven naar autarkie natuurlijk gewettigd. Dat staten hun burgers noodzaken, om het duurdere binnenlandse product in plaats van het goedkopere buitenlandse af te nemen, daarvoor kunnen inderdaad goede redenen bestaan, ook zonder dat men al dadelijk aan een oorlogsbedreiging behoeft te denken. Als zulk een offer bijvoorbeeld van de verbruikers gevraagd wordt, omdat anders een groep arbeiders van het eigen land werkloos zou worden, zo is dit niet slechts geoorloofd, maar zelfs toe te juichen, indien althans de voordelen de nadelen overtreffen. In zulk een geval is het algemene welzijn ongetwijfeld het richtsnoer, dat gevolgd dient te worden.

Zelfs een rekening houden met een mogelijke oorlogskans kan binnen zekere grenzen als volkomen redelijk worden be-

schouwd, waar het beginsel van zelfbehoud niet slechts op individuën, maar ook op volken als zodanig van toepassing is. Men offert dan een gedeelte van de welvaart van het eigen volk bewust op aan het hogere goed: het voortbestaan daarvan, hetwelk men door een mogelijke oorlog in nabije of verdere toekomst bedreigd acht.

Wij geven hier een citaat uit „Het Volk", wat wel een bijzonder goed beeld geeft van de mentaliteit, die heden ten dage telkens en telkens in het nationaal-socialistische Duitsland valt waar te nemen.

„Duitsland heeft een tekort aan grondstoffen. Er is in het bijzonder gebrek aan vurenhout voor de papier- en kunstzijde-fabricage. De Duitse chemici hebben enige tijd geleden opdracht gekregen naar een vervangingsmiddel te zoeken. Zij hebben dat thans gevonden en een procédé uitgewerkt om grenenhout te ontharsen. Het waanzinnige hierbij is, dat het grenenhout veel duurder is dan vurenhout. Maar dit speelt in de Hitleriaanse economie geen rol. De fabricage is buitengewoon kostbaar en vereist zeer bijzondere installaties.

Ondertussen kan men de vraag stellen of Duitsland over grote hoeveelheden grenenhout beschikt. Dit is niet het geval. De Duitse „geest" heeft ook hiervoor een oplossing gevonden: grenenhout kan vervangen worden door... eikenhout, aldus de „Deutsche Volkswirt". Dit is de waanzin ten top gedreven, maar het gebeurt in het Derde Rijk. In de kolenmijnen wordt reeds „op beperkte schaal" eikenhout in plaats van grenen hout gebruikt.

Wie erover valt, dat eikenhout driemaal zo duur is als grenenhout, is een kniesoor.

Men kan de vraag stellen of er geen buitenlandse houthandelaar gevonden kan worden, die kosteloos eiken- tegen grenenhout zou willen ruilen. Dan hadden de Duitsers hun kostbare cellulosefabrieken voor de verwerking van grenenhout niet nodig gehad. De buitenlandse handelaren zouden zeer waarschijnlijk bereid zijn geweest om voor het eikenhout de wereldmarktprijs te betalen. De opbrengst zou dan kunnen dienen om direct uit het buitenland textielproducten in te voeren, waar het de nazi's immers om begonnen is.

Dit is de normale weg. De Duitser van heden ten dage heeft echter enige omwegen nodig, maar daarvoor is hij ook nationaal-socialist.

De geschiedenis is hiermede nog niet uit. Thans volgt de klap op de vuurpijl. Ook het eikenhout is betrekkelijk schaars: in het bijzonder in de vatenindustrie, die alleen deze houtsoort gebruiken kan. Daarom heeft de Duitse regering een nieuw besluit afgekondigd, volgens hetwelk „ook gebruikte vaten voor de verpakking van boter mogen worden gebruikt." Dit was tot dusverre verboden, daar boter in gebruikte vaten ranzig wordt.

De Duitser zal dus ranzige boter op zijn brood moeten smeren... als er tenminste nog boter is."

Hier is de economische waanzin toch wel ten top gedreven. Waar moet het heen, als ook andere landen dit illustere voorbeeld — al of niet gedwongen — al is het ook in geringere mate gaan volgen? Dan zal de internationale handel, anders dan tussen toekomstige bondgenoten, vrijwel geheel worden verlamd, waarbij speciaal de neutrale en vooral de kleinere volken nagenoeg geheel op zichzelf en op elkander zullen zijn aangewezen.

Tot voort kort werd onder economie, resp. volks- en wereldeconomie het geheel van regelen verstaan, welke de welvaart van het volk en van gehele wereld beheersen.

Algemeen werd aangenomen, dat hier geen onoverbrugbare tegenstellingen bestonden, en dat het steeds mogelijk was een zekere harmonie tussen beide te bereiken. De vele handelsverdragen zijn er het bewijs van, dat hier door een politiek van **do ut des** veel was te bereiken, waarbij vaak de meest-begunstigings-clausule een voorname rol speelde.

Maar thans is een nationalistische economie in wording, die niet slechts de welvaart van de overige wereld aan haar laars lapt, maar ook de welvaart van het eigen volk tot in het onredelijk bewust benadelen en welke een aanfluiting is van alle idealen, die de mensheid in dit opzicht zo terecht heeft gekoesterd.

Wij zijn geen bewonderaar der liberalistische economie en van het spontane, vrije spel der economische krachten en hebben dan ook meermalen onze bezwaren daartegen uiteengezet. Maar deze economie zou ons toch liever zijn, dan een streven, als thans in nationalistische landen onder hoge druk op zo excessieve wijze wordt doorgevoerd, en dat op niets of minder dan economische waanzin begint te lijken.

Toch zien wij de toekomst ook op het economisch terrein niet al te somber in. Want het kan niet anders, of dergelijke excessen moeten een reactie in het leven roepen. Ook hier zal tenslotte wel bewaarheid worden, dat het kwaad zichzelf straft. Reeds thans zijn er tekenen, dat het onmogelijk zal blijken, de op deze wijze opgeroepen spanningen zowel in de binnenlandse als in de internationale sfeer te onderdrukken. Er zijn ook grenzen aan de financiële draagkracht van staten, die zich moedwillig aan het natuurlijke verkeer der volken trachten te onttrekken en wier prijsniveau tenslotte zo hoog moet oplopen, dat de uitvoer ondanks steeds meer maatregelen van kunstmatig karakter moet spaak lopen.

En dan breekt — gelukkig maar — onvermijdelijk de dag aan, dat de geschokte economie weer op gang moet worden gebracht, al was het alleen voor het betrekken van onontbeerlijke grondstoffen.

En dat kan dan alleen worden bereikt door een meer verzoenende houding door het nalaten van agressie in velerlei vorm, door een meer vredelievende politiek, zowel naar binnen als naar buiten, door beter begrip omtrent de opvattingen en moeilijkheden van andere volken en de taak, die voor het eigen volk in het wereldbestel is weggelegd.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Wat we de vorige week in ons overzicht schreven, dat door de nieuwe stellingen der Chinezen in Shanghai de gevaren voor de internationale concessie groter werden en de views voor verwikkelingen meer gefundeerd, is in de laatste dagen, helaas, maar al te waar gebleken.

In de gevechten zijn drie Engelse soldaten getroffen en de commanderende officier heeft daarop onmiddellijk vuur laten geven naar de plaats van waar de treffers kwamen en zeggen de berichten met gevolgen.

Daarbij is een Japanse oorlogsboot door de Engelsen tegengehouden bij het opvaren van Chochowkreek, waaraan de Engelse concessie ligt. De Japanners echter namen deze aanhouding allesbehalve beleefd op en dreigden met machinegeweren en alleen door het bekwaam optreden van de Engelse officier zou een dadelijk treffen zijn vermeden.

En last not least zullen de Engelsen wel denken, is er Engels afweergeschut in werking gesteld tegen een Japanse bommenjager die daarop getroffen, een noodlanding heeft moeten maken, maar nog binnen de Japanse stellingen is terecht gekomen.

Zowel de Engelse kranten als de Japanse pers is vol van dit gebeuren en heftig aan het ageren, maar de laatste wel het meest.

Japan, zo wordt er gezegd, zal niet wijken voor deze neutrale bemoeialien en er gaan zelfs stemmen op om de diplomatieke betrekkingen met Engeland te verbreken.

Daar komt nog bij, dat het Chinese z.g. bataljon des doods, wat de aftocht dekte van de uit Chapei terugtrekkende troepen en dat hardnekkig tegen de Japanners stand hield en vanuit hun machinegeweernesten heel wat vijanden neermaaide, op het laatste ogenblik, toen de Japanners dachten het meester te zijn, door de Engelsen geïnterneerd en zo uit de handen der Japanners gehaald werd.

Daarbij duiken weer geruchten op van vredesonderhandelingen; maar Japan stelt eisen als 5 provincies van China en ontwapening van het Chinese leger en verbanning van Tsjang Kai Chek, alsof het reeds overwinnaar is en dat is het lang niet, al schijnt het Japanse leger in het Noorden wat vorderingen te maken.

En dan met onderhandelingen is de vrede er nog niet.

Dat ondervinden we met de non-interventiecommissie.

Die is momenteel nog even ver als in het begin. Ja, nog verder van huis. Want toen had men nog enig vooruitzicht van slagen, terwijl dit momenteel geheel verdwenen is.

Rusland heeft geweigerd en nu zeggen de fascistische landen: wanneer de Sovjets niet meedoen, dan wij ook niet meer.

En hebben we dan na een dergelijk echec nog wel hoop, dat de onderhandelingen op een negen-mogendheden conferentie beter zullen lukken?

Als het tenminste tot een conferentie komt, want na de weigering van Duitsland en Japan, zegt nu Italië ook niet mee te willen doen.

En wie volgt?

Het verwachte besluit, waarover we in ons laatste overzicht schreven, is gevallen. De Valenciaregering is verhuisd naar Barcelona. En met zich een hele staf van personen, soldaten en ook communistisch gezinde burgers, die zich nu daar niet meer veilig voelen en spoedig de stad in handen van Franco verwachten. Mogen we de berichten geloven, dan zou het 5000 mensen zijn en zoveel eters ziet men in Barcelona nu niet zo gaarne komen.

Men vreest dan ook relletjes en opstanden, die dan zullen bedwongen moeten worden door een nieuwe regering, want het parool schijnt geweest te zijn: „nieuwe zetel, nieuwe heren" en waarop dan volgen zal „nieuwe heren, nieuwe wetten".

Ook België moet een nieuwe regering hebben, nu van Zeeland het strijdperk, in de letterlijke betekenis van het woord, verlaten heeft.

De socialist de Man schijnt niet geslaagd te zijn en nu heeft de Katholieke Minister van landbouw Hubert Pierlot de opdracht gekregen.

Men ziet, het is er in Europa allesbehalve paix en vree, en we denken aan de ondergang van het avondland.

Nergens is meer wilskracht toe nodig dan voor het beheersen van zijn wil.

Onze beste gevoelens zijn die, waarin geen plaats is voor ons „ik."

Men moet altijd weten wat men zegt; maar men moet niet altijd alles zeggen wat men weet.

Waar een traan van vreugde valt, vallen er duizend tranen van droefheid.

PRINS EDWARD VAN ENGELAND. De kleine prins Edward, de eerstgeborene van de Hertog en Hertogin van Kent, die onlangs zijn tweede verjaardag vierde.

BUITENLAND.

Verontwaardiging bij de Poolse Katholieken.

De correspondent van de „Prager Presse" te Warchau seint aan zijn blad dat er in heel Polen een storm van verontwaardiging is gewekt door een artikel in het Nationaal-Socialistisch Weekblad „Der Arbeitsmann" het officieel orgaan van de Duitse Arbeidsdienst. In bedoeld blad wordt n.l. een reproductie gepubliceerd van de Zwarte Moeder Gods van Czenstochau, die reeds eeuwenlang in Polen vereerd wordt. Het Nationaal-Socialistisch blad schrijft dan: „Het is een dwaasheid dat Arische mensen voor dit beeld neerknielen om dit negerwijf met Mongoolse inslag te smeken dat het voor hen bij God ten beste zal spreken."

Wie de vroomheid van het Poolse volk kent, zal de verontwaardiging begrijpen die zich van de openbare mening heeft meester gemaakt, toen enkele Poolse bladen enkele merkwaardige passages uit dit schandelijke artikel publiceerden en daarbij scherpe aanvallen richtten tegen de schrijver en tegen de Nationaal-Socialistische autoriteiten die iets dergelijks toelaten.

Onder de druk van de publieke opinie heeft de Poolse Minister van Buitenlandse Zaken de Poolse Gezant te Berlijn opdracht gegeven om in Berlijn op krachtdadige wijze te protesteren. Thans deelt het Ministerie van Buitenlandse Zaken mee dat van de Duitse Legatie te Warschau bericht is ontvangen dat tegen de schrijver van het artikel een strafzaak is aanhangig gemaakt, terwijl de redactie van de „Arbeitsmann" een ernstige berisping heeft ontvangen. Voor de publieke opinie in Polen is de zaak daarmede nog niet van de baan. Tal van katholieke organisaties hebben besloten om een plechtige boete-processie naar Czenstochau te ondernemen, bij welke gelegenheid ook een protestbetoging zal worden gehouden tegen de Nationaal-Socialistische propaganda voor het Nieuw-Heidendom.

NEDERLAND.

Ons huwelijksrecht.

In het „Huisgezin" richt mr. H. V. (inkenburg) zich tegen de uitbreiding van de mogelijkheid van echtscheiding. De aanhef van zijn artikel luidt als volgt:

Kerk en Staat hebben ieder een eigen doel en een eigen bestaan. Dit wil niet zeggen, dat zij onafhankelijk van elkaar zijn. Het tijdelijk welzijn der menselijke gemeenschap te behartigen is staatszaak, maar daarbij mag niet het levensdoel der onderdanen uit het oog verloren worden, dat wat de Kerk voor Haar leden nastreeft. In deze zin is de Staat ondergeschikt aan de Kerk, hun afzonderlijk terrein is niet overal gescheiden, al is het onderscheiden. Beiden moeten zij immers de zedenwet handhaven, de Staat de natuurlijke zedenwet op het enger gebied van het Recht.

Daar echter de zedenwet door God is ingesteld en de Kerk door God zelf met de onfeilbare macht is bekleed om de zedenwet uit te leggen en te handhaven, daar bovendien slechts de menselijke feilbare wijsheid de staatsoverheid als zodanig leidt, staat het vast, dat de Kerk boven de Staat de uitsluitende bevoegdheid heeft uit te maken wat zedelijk is. (We hebben indertijd over deze kwestie een polemiek gehad met de Beurs. Men ziet thans uit dit citaat dat ook de rechtskundige Vinckenburg aan onze zijde staat).

Van belang is dit voor het huwelijk als zedelijke instelling. Het huwelijk immers heeft ook zijden, die de burgerlijke samenleving betreffen, b.v. ten aanzien van het vermogensrecht, de nationaliteit, enz. In zover valt het onder de staatsmacht. De eeuwige zedelijke waarden van het huwelijk echter zoals de Kerk die bevordert, moeten door de Staat geëerbiedigd worden. Hij moet in dit opzicht de Kerk gehoorzamen, omdat de Kerk met Haar eeuwig doel een hogere macht is op het zelfde gebied.

De oorzaak.

De „Standaard" wijst op de zo sterk verschillende, ja geheel tegenstrijdige oorzaken, van liberale zijde gegeven voor de terug (onder?) gang van het liberalisme. Het anti-revolutionaire orgaan geeft dan wat naar zijn mening de oorzaak is:

De liberale partij heeft in de laatste tientallen jaren een zig-zag politiek gevolgd die haar nu eens in het conservatieve, dan weer in het socialistische vaarwater bracht.

Het opportunistische geschipper der liberalen bracht eens Treub tot zijn scherpe uitlating van „politieke slimmelingen".

Niet onverdiend is deze kwalificatie!

De wonderlijkste capriolen heeft de liberale partij uitgehaald.

In 1897 reeds werd de boog van Bastert tot van der Zwaag gespannen, in 1905 zongen liberalen en sociaal-democraten vereend de blijde zang van „48-52, Kuyper die moet zakjes plakken, hi ha ho"; in 1913 maakten de liberalen zich op om met de sociaal-democraten in bond het regeerkasteel te bezetten.

In 1937 gaan de liberalen prat op hun anti-socialisme.

Onder het ministerie-Heemskerk in 1912 en 1913 bestreden ze, op enkele uitzonderingen na, het pogen van minister Colijn om onze landsverdediging uit haar vernederde staat op te heffen; jaren lang was het hun beknibbelen op de uitgaven van leger en vloot stelregel van liberale politiek.

In 1937 klagen de liberalen, dat voor 's lands weerbaarheid niet voldoende offers worden gebracht.

Tientallen jaren leidde de rationalistische liberale politiek tot een anti-clericalisme, dat in de zaak van het onderwijs weigerde recht te doen, de gezagsaanranding van 1903 met een flauwhartig verzet beantwoordde, de beteugeling van de publieke zedeloosheid door minister Regout als femelarij hoonde, in één woord zich schrap zette tegen het schragen van de Christelijke grondslagen van ons volksleven.

In 1937 getuigen de liberalen plechtig van hun liefde voor de Christelijk nationale instellingen.

De stuurloosheid, de beginselloosheid van haar politiek heeft aan de liberale partij het kwaad gebrouwen.

Dat is de oorzaak van haar val!

Wetenschap en liefde.

De wreedheid bepeinzend van de moderne oorlogvoering maakt de Nw. Tilb. Crt. o.m. de volgende kanttekening:

De Europeanen hebben zelf al dat moois uitgevonden en het is de zogenaamde wetenschap van de blanke broeders, die al die geraffineerde moordtuigen aan de gelukkige mensheid heeft bezorgd.

Men heeft er niet aan gedacht dat wetenschap alleen maar dienen mag om de mens behulpzaam te zijn en dat een studie, systematisch gericht op de ondergang van de mens, feitelijk uit den boze is.

Dat heeft onlangs de vorst-aartsbisschop van Salzburg, mgr. Waitz, heel mooi uitgedrukt in een opstel over de ontaarding van wat wij beschaving plegen te noemen: „De wetenschap moet niet alleen de waarheid maar ook de liefde dienen, en zij moet voor de mensen een weldaad zijn."

Het is de moeite waard hierover na te denken in een tijd waarin bij iedere technische uitvinding de eerste vraag is of en hoe zij dienen kan om de medemens met haat in plaats van met liefde te overstelpen.

Naar de negen millioen.

Men herinnert zich de sombere voorspellingen uit het begin van deze eeuw over de groei van de bevolking.

Biologen en wijsgeren kwamen met hun apodictische geleerdheid vertellen hoe in het jaar X de menheid zou bedreigd worden een door constante hongersnood.

De aanwas van het mensental was zo groot, dat de bodem onvoldoende opbrengst zou hebben om allen te voeden.

Wij zijn slechts 30 jaar verder.

De geleerden zwijgen, aldus de Standaard, hun profetie bleek reeds dwaasheid voor nog een volgend geslacht was opgetreden.

De geboorte-overschotten verdwenen uit het ene land na het andere en zelfs leest men nu beschouwingen onder de titel: Stervend Europa.

In Katholieke zowel als in Protestantse landen neemt 't geboortecijfer af, dreigt stilstand of zelfs achteruitgang. Doch al was zulks niet het geval, al had de groei aangehouden in 't zelfde tempo der 19de eeuw, dan zouden nog de sombere ongeloofs theorieën zijn gelogenstraft.

De wereld levert een surplus op aan hetgeen nodig is aan onderhoud en ze zou gemakkelijk 't dubbele kunnen produceren.

In 1900 was Canada met tarwe nog zo goed als niet aan de markt, thans is het een der grootste exporteurs.

Een groeiende bevolking geeft geen armoede ,doch wekt energie en schept arbeid. Immigratielanden als de Ver. Staten en Argentinië leveren het bewijs.

Nederland klimt naar de negen millioen zielen.

Er is in Nederland nog groei.

Een gelukkig verschijnsel, ondanks de werkloosheid.

Want geboortekracht is kiemkracht, is ook gehoorzaamheid aan Gods wet.

Verstoor die kracht door menselijke willekeur en het verval volgt.

Voorbeelden liggen voor het grijpen.

Ook hierin blijkt de onwrikbare vastigheid van 't Goddelijk Woord.

De homogeniteit van het huidige Kabinet.

We hebben indertijd aanstonds na het bekend worden der nieuwe Ministers de opmerking gemaakt, dat de nieuwe ministers (we bedoelen vooral de vier katholieke) nog wel voor moeilijkheden zouden komen te staan om Colijn te sturen in de nieuwe richting.

Het was dan ook niet onduidelijk, dat de formateur blijkbaar tegenover de jonge vooruitstrevende kath. ploeg, die hij moest opnemen, zich blijkbaar zoveel mogelijk had willen dekken, door zijn Kabinet verder te construëren uit de meer oudere conservatieve richtingen en wij knoopten daaraan de veronderstelling vast, dat het kath. vierspan in dit Kabinet een zware strijd te voeren zou hebben, om belangrijke dingen, vooral op sociaal economisch terrein, uit ons program te verwezenlijken.

Van tegenovergestelde mening was het maandblad van de Katholieke Staatspartij van 30 Juli j.l. waarin werd medegedeeld, dat de homogeniteit van dit Kabinet als een feit behoort te worden aanvaard, en het ging niet aan te suggeren, dat met name de vier, het beleid van het Kabinet van meet af aan in een bepaalde richting zouden gaan dringen.

Dat onze opvatting er niet zo geheel naast was bewees o.i. reeds de afscheidsrede door minister Goseling op de Nijmeegse Kaderdag gehouden. Daar immers deelde de oud-partijvoorzitter aan het Kader mede, dat hij zich in het Kabinet niet geïsoleerd voelde, maar nauw verbonden met de partij en haar progam en dat hij tot het uiterste zijn plicht zou doen in 't Kabinet om zoveel mogelijk van ons program te verwezenlijken. We zullen, zo besloot minister Goseling, onze post dan ook niet lichtvaardig verlaten.

Dat wees er reeds duidelijk op, dat de kath. ministers zich niet ontveinzen, dat ze in dit Kabinet krachtig zullen hebben te strijden om iets van het kath. program te verwezenlijken.

Nog duidelijker onthulde dezer dagen de parlementaire briefschrijver van De Volkskrant, dat de homogeniteit in het Kabinet meer theoretisch dan practisch is. Deze schrijver — zoals men weet een bekend kath. Tweede Kamerlid — merkt eerst op, dat de troonrede bevredigend, maar de millioenen-nota teleurstellend was en hij verklaart dit als volgt:

„Wij voor ons geloven, dat er behoorlijk aan een en ander is gedokterd met het resultaat van een ons bevredigende Troonrede, terwijl bij de Millioenen-nota de oude garde het heeft gewonnen. Daar lekt natuurlijk niets van naar buiten (en dat is maar goed ook), maar dat is zo kennelijk, dat het eigenlijk geen betoog behoeft. Een ieder, die zich herinnert, hoe onze mannen, die thans deel uitmaken van de regering, bij de verkiezingen hun ideeën op grondslag van ons program hebben verkondigd, kan tot geen andere conclusie komen. Met name mogen wij hier herinneren ook aan 't wegnemen van de gevolgen, welke zowel voor werkenden als werklozen uit de prijsstijging voor de eerste levensbehoeften zijn ontstaan. Met nadruk willen wij zeggen, dat wij er geen ogenblik aan twijfelen of er binnenkamers aan gewerkt, maar men heeft het nu blijkbaar niet kunnen halen."

Aldus deze insider.

Commentaar is er verder niet bij nodig. Hetgeen hij nu kwalificeert als „zo kennelijk duidelijk, dat het geen verder betoog behoeft", bevestigt volkomen, hetgeen wij onmiddellijk bij het optreden van „dit" Kabinet schreven. De feiten hebben ons al vroeger in het gelijk gesteld, dan wij zelf hadden verwacht.

Ook nog lezen we in het Centrum, als een antwoord op de vraag welke het Kath. Schoolblad stelde, naar aanleiding van het onbegrijpelijk aanblijven van Minister Slotemaker de Bruïne:

„Inderdaad, minister Slotemaker de Bruïne, wiens aanblijven ook ons indertijd hogelijk heeft bevreemd, is met zeer weinig tevreden geweest. Zou in deze wel zeer grote bescheidenheid misschien de oplossing gezocht moeten worden van het raadsel, dat Dr. Colijn bij de kabinetsformatie het aanblijven van minister Slotemaker als een „conditio sine qua non" stelde, ofschoon minister Slotemaker kort te voren dit veronderstelde aanblijven in het openbaar „een onmogelijk geval" heeft genoemd?"

Ook deze opmerkingen van Het Centrum, waarvan het afgetreden katholieke Kamerlid de heer Schaepman hoofdredacteur s, doen ook wel enige twijfel rijzen aan de vraag of de homogeniteit in het Kabinet wel zo „con amore" is, als soms wordt voorgesteld.

En geeft voedsel aan het zeer ernstige gerucht in parlementaire kring, dat de heer Colijn, tenslotte toch dan maar weer liever de heer Slotemaker inhuurde, dan in zijn plaats een der jongeren te krijgen uit het vooruitstrevende christelijk historische kamp, waardoor de positie van de katholieke équipe in het Kabinet te zeer zou worden versterkt.

DE VERDEDIGING VAN NED.-INDIË.

Beschouwingen van de „Times".

Toenemende vastbeslotenheid der Nederlandse regering.

De „Times" wijdt 'n hoofdartikel aan de bedragen, die in 1938 zullen worden besteed voor de verdediging van Nederlands-Indië, hetwelk volgens het blad niet zonder betekenis is voor het Britse rijk.

De Nederlandse eilanden in het Oosten, aldus de „Times", zijn rijk en in strategisch opzicht liggen zij tussen twee contingenten en twee oceanen, zodat de verdediging ervan een zware verantwoordelijkheid is voor een klein land en een zaak van direct belang voor andere landen — Engeland in de eerste plaats. Sumatra, Java en Borneo en de nabijgelegen eilanden vormen een halve cirkel rond Singapore en zij liggen aan Engeland's voornaamste verbindingswegen met het Verre Oosten en de antipoden. Hun handels- en defensievraagstukken hangen samen met die van Brits-Indië, Malakka en Hongkong in het Noorden en Australië en Nieuw-Zeeland in het Zuiden. Dezelfde overwegingen, die Engeland ertoe geleid hebben, een basis te vormen te Singapore, hebben Nederland ertoe doen besluiten, zijn vloot uit te breiden, de olievelden op Borneo met versterkingswerken te omringen, op Nieuw-Guinea bases voor duikboten en watervliegtuigen aan te leggen, en naar Java nieuwe Amerikaanse bommenwerpers en Dornier-vliegboten te zenden.

De „Times" ziet in de maatregelen, die aan het parlement zijn voorgesteld een bewijs van de toenemende vastbeslotenheid der regering, het overzese rijk te beschermen, zoveel als dit in haar vermogen ligt, en naar het oordeel van het blad zullen deze maatregelen ertoe bijdragen, de ongerustheid en het ongeduld in Nederlands-Indië te verminderen.

Gedurende lange tijd, zo schrijft de „Times" heeft de schaduw van de basis te Singapore de bevolking van Java het gevoel gegeven, veilig te zijn voor gevaar, dat naar haar oordeel de rijken in het Verre Oosten zowel van Engeland als Nederland bedreigt.

Daarop kwam de verovering van Abessinië en de daaruit te trekken lessen en terwijl Engeland in toenemende mate in beslag genomen werd door Europese vraagstukken kwam de wens tot bewapening tot uiting. Dit heeft de regering te Den Haag aangespoord tot het maken van haast met het uitbreiden der defensie van het overzese rijk en haar vastbesloten wil, hiervoor de nodige middelen te vinden, is niet minder groot dan de vastbeslotenheid van Koningin Wilhelmina's onderdanen in de Oost, de integriteit hunner bezittingen te verdedigen, indien hier toe ooit een beroep op hen mocht worden gedaan.

CURACAOSCHE R. K. PARTIJ.

Het Bestuur van de CURACAOSCHE R. K. PARTIJ noodigt **alle leden** van de Kiesvereenigingen OTRABANDA en PIETERMAAI en verder alle **Katholieke Kiesgerechtigden** uit, tot het bijwonen van een algemeene vergadering welke zal gehouden worden op **Woensdag 10 November** des avonds om 8 uur in het Theater Brion.

In deze vergadering zal Het Bestuur de candidaten voor de aanstaande verkiezingen voor de Staten vaststellen, die vóór den 19den November moeten worden voorgedragen aan het Centraal Verkiezingsbureau.

Een trouwe opkomst wordt verwacht.

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag 19 November 1937 van des voormiddags 9 uur tot des namiddags 3 uur kunnen bij den Voorzitter van het Verkiezings-bureau alhier ten zijne kantore in het Fort Amsterdam opgaven van candidaten voor de verkiezing van de leden van de Staten, die tegen den eersten Dinsdag van April 1938 zitting zullen nemen, persoonlijk worden ingeleverd door een of meer der personen die haar hebben onderteekend.

De formulieren voor deze opgaven zijn vanaf 3 tot en met 19 November dezes jaars kosteloos verkrijgbaar bij het Verkiezings-bureau.

Bij de inlevering kunnen de candidaten daarbij tegenwoordig zijn.

Zij, die de inlevering van deze opgaven doen, zijn verplicht op straffe ongeldigheid der opgave domicilie te kiezen te Willemstad op Curaçao.

De opgave moet door ten minste DERTIG kiezers zijn onderteekend.

Op eene opgave mogen niet meer dan de namen en verdere gegevens van slechts ZES candidaten worden vermeld.

Iedere opgave moet inhouden den naam, de voorletters, dan wel andere voor de persoonsaanduiding noodzakelijke toevoegingen, de woonplaats en de nummers waaronder zij op een der kiezerslijsten voorkomen, met aanduiding van het kiesdistrict waarop de lijst betrekking heeft.

Komt een der candidaten niet op een der kiezerslijsten voor, dan moeten worden overgelegd alle zoodanige stukken waaruit zou kunnen blijken dat de candidaat voldoet aan de vereischten genoemd in artikel 69 van de Curaçaosche Staatsregeling en van art. 10 van het „Curaçaosch Kiesreglement 1937".

Bij ongeldigverklaring van eene candidatenopgave of van eene candidaatstelling door het Verkiezingsbureau wordt aan hem die de opgave indiende alsmede aan den candidaat hiervan kennis [illegible]

Hij, die de opgave indiende is dan bevoegd binnen drie dagen in beroep te komen bij het Hof van Justitie door indiening bij het Centraal Verkiezingsbureau van een in drievoud opgemaakt en met redenen omkleed verzoekschrift aan het Hof van Justitie.

De redenon van ongeldigverklaring van een candidatenopgave zijn:

1. indien de opgave na de eventueel plaats gehad hebbende verbetering niet uet vereischt aantal geldige handteekeningen van kiezers bevat. Bij de vaststelling van dit aantal blijven buiten aanmerking zij die meer dan één opgave hebben onderteekend;
2. indien de opgave meer dan ZES candidaten bevat;
3. indien alle op de opgave voorkomende candidaturen ongeldig zijn verklaard;
4. indien door den inleveraar niet te Willemstad domicilie is gekozen en dit verzuim niet binnen den voorgeschreven termijn hersteld;

terwijl die voor de ongeldigverklaring van een candidaatstelling de volgende zijn:

1. indien de candidaat niet de vereischten bezit om te worden gekozen;
2. indien niet is voldaan aan de voorschriften omtrent het vermelden van namen enz. der candidaten op de opgaven, met dien verstande dat het nummer van de kiezerslijst met aanduiding van het kiesdistrict waarop de opgave betrekking heeft, niet op de candidatenopgaven behoeft voor te komen, indien de betrokkene op geen der geldende kiezerslijsten is geplaatst;
3. indien de opgave niet vergezeld is van eene schriftelijke mededeeling van den candidaat dat hij bereid is een candidatuur te aanvaarden.

In gevallen sub 2. en 3. indien de verzuimen niet binnen den voorgeschreven termijn zijn hersteld.

Curaçao, den 1n November 1937,

De Voorzitter van het Verkiezingsbureau,

M. BARTELS DAAL.

Kapitein Rijke.

In plaats van Dinsdag kwam Maandag reeds de Baralt binnen, wegens ziekte van de kapitein F. Rijke, die in het St. Elisabethshospitaal is opgenomen.

Onder kapitein Zander is de Baralt gisteren naar Bonaire vertrokken.

Charlotte Köhler over Curaçao.

Deze bekende voordrachtskunstenares, die het vorige jaar hier zoveel succes oogstte, vierde dezer dagen haar jubileum.

In een interview met de toneelrecensent van „De Tijd" heeft zij zich over Curaçao herinnerd.

Over haar bijbel voordrachten sprekend zeide zij:

„Mijn mooiste herinneringen heb ik aan deze bijbelvoordrachten. Hoe meer men zich er in verdiept, te sterker men wordt aangegrepen door de schoonheid van geest en taal. Een geestelijke rijkdom wordt hier aan de mensen gegeven. Op een Zondagmorgen moest ik voor jonge arbeiders in het Centraal Theater een voordracht houden van fragmenten uit de H. Schrift. Nu is het altijd iets moeilijks des morgens te moeten optreden. Het is net of de stemming nog niet komen wil. Ik keek door het kijkgaatje van het doek en zag in de zaal velen druk pratend, gesticulerend en schijnbaar waren hun gedachten met geheel andere dingen bezig dan met de Prediker. „Dat zal wat worden!" meende ik. En toch, toen ik eenmaal begonnen was vond ik een zo ontvankelijk publiek als ik nimmer misschien gehad heb. Voor velen bleek het bijbelwoord als een openbaring. En wanneer dat innig contact verkregen is tussen mij en de hoorders, dan kan ik mij geheel en al geven, kan ik mij geheel en al concentreren."

„Zo was het óók op Curaçao, waar ik in het klooster der paters optrad. Zoals u weet heb ik zowel door Oost- als West-Indië een knutsreis gemaakt. O, daar in het zaaltje op Curaçao waren er geen moderne requisieten, geen weelderige decors. Ent toch... misschien nooit heb ik een zó meestemmende omgeving gehad als daar met een stoel en enkele paarse lappen en een gehoor van paters en genodigden die één waren in devote aandacht."

„Devote stilte kan grootsere ovatie betekenen dan klaterend handgeklap. Zo dikwijls heb ik dit mogen ondervinden wanneer mijn voordracht de mensen in zich zelf deed keren. O... een klaterend applaus alreeds bij het begin brengt me juist uit de stemming, uit mijn concentratie. Begrijp me goed „elke toneelspeler is ontvankelijk voor huldigend applaus. Toejuichingen doen ons mensen van het toneel héél veel. Maar tenslotte is het onze taak de toehoorders te brengen in de macht van het gesprokene. Welnu „algehele stilte is daarbij soms welsprekende jubel."

Beproeving is goddelijke opvoeding.

Eerbewijzen zijn als stelten, die u verheffen zonder u groter te maken.

Troef!

Jantje: Gisteren is mijn grootmoeder 83 jaar geworden.

Pietje: Dat zegt nog niets, als mijn grootmoeder in leven was, zou zij 90 jaar geworden zijn.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag 26 September.

Atletico — Jong Curaçao	3—0

Zondag 10 October.

S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2	0—0
Scherpenheuvel 2 — Asiento 2	3—1
Feyenoord — D.C.C.	2—0

Zondag 31 October.

Jong Holland — Hercules	6—1
S.U.B.T. — Hollandia	gestaakt, stand 1—0
Scherpenheuvel 2 — R.C.C. 2	4—0

COMPETITIE-STAND

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	11	10	1	0	24	4	[illegible]	1.90
Jong Holland	12	9	2	1	39	11	20	1.66
Scherpenheuvel	10	4	3	3	19	13	11	1.10
S.U.B.T.	11	5	2	4	17	14	12	1.09
R.C.C.	10	3	1	6	7	14	7	0.70
Asiento	10	3	1	6	16	19	7	0.70
Hollandia	10	3	0	7	16	23	6	0.60
Hercules	12	3	1	8	7	31	7	0.58
Transvaal	10	2	1	7	9	19	5	0.50

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	4	3	1	0	10	3	7	1.75
Jong Holland 2	6	3	2	1	11	4	8	1.33
Scherpenheuvel 2	5	3	0	2	9	8	6	1.20
Volharding 2	3	1	1	1	1	3	3	1.—
Transvaal 2	4	1	1	2	2	6	3	0.75
R.C.C. 2	3	1	0	2	1	5	2	0.66
Asiento 2	4	1	0	3	5	6	2	0.50
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	6	5	0	1	13	4	10	1.66
Atletico	3	2	1	0	8	3	5	1.66
D.C.C.	4	1	2	1	2	3	4	1.—
Jong Curaçao	5	2	1	2	9	7	5	1.—
D.D.V.O.	5	2	1	2	5	3	5	1.—
Be Quick	5	1	2	2	6	8	4	0.80
Hilversum	4	0	1	3	2	8	1	0.25

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

Schepenlijst over de maand November 1937.

3.	Ned.	Crijnssen	Pto. Cabello	Pto. Colombia
3.	„	Luna	Pto. Cabello	Maracaibo
3.	„	Iris	Haiti	Haiti
4.	Fran.	Comm. Ramel	Fort de France	Cristobal
4.	Ned.	Simon Bolivar	Pto. Colombia	Pto. Cabello
4.	„	El Librrtador	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
4.	D.	Palatia	Hamburg	Pto. Colombia
5.	Ned.	Breda	Amsterdam	Cristobal
5.	Ned.	Astrea	Maracaibo	Pto. Cabello
5.	Fran.	Wyoming	Le Havre	Cristobal
6.	Ned.	Cottica	La Guaira	Pto. Cabello
6.	D.	Phrygia	Pto. Colombia	Pto. Cabello.

CURACAO.

s.s. „Crijnsen".

Met het s.s. „Crijnssen" zullen o.m. de navolgende passagiers van Amsterdam te Curaçao arriveren:

Mevr. Betsy Nederhorst, Mej. C. Nederhorst, de heren Johannes B. v.d. Meer, Manno, J. Breda, Hermanus G. J. Folmering, Narman Streefkerk, Leonardus N. B. Neboeling, Mevr. Elisabeth Nebbeling, de Jonge Heren Dirk Nebbeling, Johannes Nebbeling, de heren Wilhelmus J. de Waal, Johannes H. H. Sauer, Jacob de Boer, Jacob J. Rouwenhorst, Mevr. Pietertje A. H. V. Rouwenhorst, Mej. Hendrika N. V. Rouwenhorst, Jonge Hr. Arthur Rouwenhorst, Mevr. Maria B. R. J. Hamer, Francisca A. Ameschort, Mej. M. P. Langenhuysen, A. M. Tielemana, J. W. C. Teunissen, de heren Clemens H. A. Brandt, Hans Kasig, Frederik J. vander Molen, H. Hessel, Mevr. Regina Bergama, jonge juffr. Hr. Hassel D. Bergama, Frits Bergama, Mevr. Ina Selhorst, de heer Jacobus C. Pruis, Mevr. Helena H. Pruis, Jonge Hr. Antonius G. Pruis, de heer Willem B. Roman, Jonge Hr. Johannes A. Pruis, de heren Frederik H. Radema, Johannes L. F. Willemsen, de heer Heinrich Maller, Frederik Tulp, Mevr. Elisabeth Tulp, Jonge juffr. Lambertina Tulp, Gertruida Tulp, de heer Neltje J. Brattinga, Mevr. Fronika N. Brattinga, de jonge heren Johannes J. Brattinga, Lambertius J. Brattinga, Ernst J. C. Brattinga, Mevr. Elise M. L. H. Radena, de heer Lourens de Vries, Mevr. Catharina M. de Vries, Mej. Catharina M. de Vries, Mej. Jolle de Vries, de heren Egbert A. v.d. Sluys, Cornelius Heykoop, Adrianus P. Bakker.

K
KRO
O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28
Zondag, 7 November 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. „Voor God" door Prof. Dr. Alphons Steger
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Wat in Nederland verscheen, door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Zuster Walthera †

In het St. Elisabethsgasthuis overleed in de nacht voor Allerheiligen de Eerw. Zuster Walthera in de ouderdom van 64 jaar.

Zuster Walthera (Alida Rienks) was geboren in den Haag 14 April 1892, kwam in 't klooster der Zusters van Breda op 7 Maart 1929 op Curaçao, waar zij werkzaam is geweest in het Gasthuis, bij de Melaatsen in het Krankzinnigengesticht.

In haar verliezen de Zusters een eenvoudige, goedhartige en behulpzame medezuster, een goede religieus die met blijmoedigheid haar verschillende werkzaamheden heeft verricht voor de lijdende mensheid.

Moge zij met Aller Heiligen reeds ondervonden hebben, de woorden welke de Kerk op de feestdag van Allerheiligen ons voorhoudt, dat aan hen die de Heer zoeken, geen enkel goed ontbreken zal.

R. I. P.

Welkom.

Met het S.S. Crijnssen arriveren alhier drie nieuwe paters en drie zusters van Schijndel.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

De Paus keerde van zijn verblijf te Castel Gandolfo weer naar het Vaticaan terug.

In een rede zeide de Engelse minister Eden, dat wat betreft de teruggave van koloniën aan Duitsland, Italië zelf daarin maar het voorbeeld moest geven.

Italie sloot zich aan bij het Duits—Japans verbond.

UIT NEDERLAND.

Naar thans officieel medegedeeld wordt is ook het gewezen kamerlid Westerman uit de N.S.B. getreden.

Aneta verneemt dat de regering voornemens is het bestaande ambtenarenverbod in te trekken of te verzachten en waarschijnlijk te vervangen door een individueel onderzoek.

(Dit ambtenarenverbod is betreffende lidmaatschap der N.S.B.)

De luchtverdedigingsdag te Amsterdam is schitterend geslaagd, terwijl geen ongevallen te betreuren waren. Het weer was zeer gunstig. In de loop van de dag woonde prins Bernhard een deel van de oefeningen bij.

Herhaaldelijk werden aanvallen gedaan door tientallen langvliegende bommenwerpers die gekleurde bommen uitwierpen. De tegenaanvallen van de verdedigende jagers maakten grote indruk op de bevolking, die bijeendromde. Een zweefvlieger moest een noodlading maken nabij de Berlage brug, doch kwam goed terecht. Op verschillende pleinen waren luchtdoelkanonnen opgesteld, ter bezichtiging door het publiek.

De passagetarieven voor de Indische mailboten werden verhoogd.

Te Rotterdam brandden aan de Rijnhaven 4 grote pakhuizen af.

SPORT.

De 11de partij om het wereldkampioenschap schaken eindigde na 30 zetten in remise. De stand is thans Aljechin 7 en Euwe 4 punten.

De Haagse kunstijsbaan werd onder de grootste belangstelling door burgemeester de Monchy geopend, waarna een ijshockeymatch Den Haag — Amsterdam plaats had die door de Amsterdamse gasten met 3—8 gewonnen werd. In het Scheveningse circus is de kunstskibaan bijna gereed.

HALF-TIME. In Engeland voetballen ook de vrouwen veel. Hier kan men zien hoe zij zich gedurende de half-time verfrissen met een lemoen.

Verwijdert vergif en zuren uit uw nieren.

Verbetert gezondheid en houdt op met 's nachts wakker te worden.

Wanneer de nieren niet goed functionneren, worden zij zwak — de blaas wordt geïrriteerd, dikwijls is de afvoer weinig, pijnlijk en brandend — u slaapt slecht en u moet telkens naar de privé.

De beste, veiligste en goedkoopste manier om aan deze lastigheden een einde te maken en activiteit te brengen in de nieren en blaas is bij welke apotheek ook voor *f* 0.75 een doosje capsules Haarlemmer Olie van het merk „Medalla de Oro” (Gold Medal) te kopen en het te gebruiken als aanwijzing. U zult niet teleurgesteld worden. Let wel, dat ze U capsules Haarlemmer Olie van het merk „Medalla de Oro” (Gold Medal) geven, die de echte is.

De ingrediënten komen vanuit Haarlem Holland. Het versterkt de nieren en het is een goed diurétique.

Vergeet niet dat de symptomen van nier- en blaaskwalen zijn: rugpijn, kramp aan de voeten, oogpijn, transpireren in de handen en zenuwachtigheid.

4

AMERIKA WIL HET PANAMA-KANAAL VERBREDEN.

130 millioen dollars zijn voor dit doel beschikbaar gesteld.

Het oude plan tot het graven van een tweede Kanaal voorlopig opgegeven.

„Het Amerikaans Departement van Oorlog wil het Panamakanaal aanmerkelijk verbreden, om de Amerikaanse oorlogsvloot een nog snellere verbinding tussen de Atlantische en de Stille Oceaan te geven.

De uitvoering der bouwplannen zullen rond 130 millioen dollars kosten.”

Met de publicering van dit officiële bericht valt het vorig plan, om te komen tot graving van een tweede kanaal, in duigen, ofschoon het project reeds tot in de finesses was uitgedacht en aan de regering voorgelegd ter keuring. Dit plan zag er als volgt uit:

Sinds het 20-jarig bestaan van het Panama-kanaal, dat was in Augustus 1934, toen het eerste schip het kanaal doorvoer, bestonden er plannen ter ontlasting van het Panama-kanaal, een Nicaragua kanaal aan te leggen. Ja, reeds in het jaar 1900 is er door Nicaragua en Costarica een concessie gegeven aan een maatschappij, welke de bedoeling had een dergelijk kanaal te graven.

Van dit plan is evenwel niets gekomen. Het enige wat er overbleef, was het verkopen van de concessie aan de regering der Verenigde Staten, die tegen betaling van drie millioen dollar het recht verkreeg het kanaal aan te leggen en aan de beide uitmondingen vestingen te bouwen.

De afgevaardigde Vinson, thans voorzitter van de Marine-Commissie, heeft zich tot een waar specialist voor de aanleg van het tweede kanaal ontwikkeld. Sinds jaren streed Vinson in woord en geschrift voor de verwezenlijking van zijn plannen. Onvermoeid droeg en draagt hij ook thans nog argumenten aan, ofschoon, nu men het Panamakanaal zal gaan verbreden, de regering nog maar weinig oren naar hem heeft. In December 1934 baarde Vincon's sensationele verklaring, dat de sluizen van het Panamakanaal binnen enige jaren niet groot genoeg meer zouden zijn, om de reusachtige Amerikaanse oorlogsschepen te laten passeren, groot opzien. In dit opzicht heeft de overheid naar Vinson geluisterd en niet gewacht tot het te laat is.

Dit betekent voor Vinson een gedeeltelijk succes.

Vinson heeft er toen ook de nadruk op gelegd, dat uit een oogpunt van landsverdediging het Nicaraguakanaal zou moeten worden aangelegd, doch de kosten voor de aanleg liepen zo hoog, dat de overheid er werkelijk voor terugschrok er aan te beginnen.

In het voorjaar van 1937 kwam Vinson opnieuw met zijn plannen te voorschijn en wees op het gevaar, dat de aardbevingen in het gebied van het Panamakanaal met zich brengen. Inderdaad is dit gevaar, dat een aardbeving het kanaal voor lange tijd onbruikbaar zou kunnen maken, niet denkbeeldig en dat weet de regering ook.

Dat bleek trouwens nog in Januari van dit jaar bij een aardschudding in de omgeving van Culebra, toen aan de oevers van het kanaal aanzienlijke schade werd toegebracht. Dit pleit dus in het voordeel van het tweede kanaal, dat door een gebied zou moeten lopen, waar aardbevingen onbekend zijn.

Ingenieurs van het Amerikaanse leger deden reeds de nodige opmetingen en hieruit bleek, dat het nieuwe kanaal een lengte van 180 Engelse mijlen zou moeten hebben. Over 130 mijlen daarvan zou men gebruik moeten maken van het Nicaragua-meer en de San Juan-Rivier. De rest van de afstand leidde dan over een tamelijk vlak land, zodat zich bij de aanleg al te grote moeilijkheden niet zouden voordoen. De kosten voor de aanleg werden beraamd op... zeven honderd en vijftig millioen dollars. In elk geval zou het kanaal nog 180 millioen dollars minder kosten dan het Panamakanaal, waarbij in latere jaren bleek, dat de bouwers niet eens met alle mogelijke gevaren rekening hadden gehouden. (Men denke slechts aan het beruchte z.g. Panamaschandaal).

Voor de aanleg van het tweede kanaal zouden tien jaren nodig zijn. Doch, zoals gezegd, nu Amerika, zoveel kosten wil besteden aan de verbreding van het Panamakanaal, zal men van het plan om een tweede kanaal te graven, tenminste voor lange tijd moeten voorzien. De benodigde 130 millioen dollars voor de verbreding moeten toch reeds met moeite bijeen worden gebracht.

WAAR CELLOPHAANPAPIER AL GOED VOOR IS.

Vóór de wereldoorlog was het in vele streken van Servië de gewoonte, dat de rijke boerendochters hun bruidschat om de hals droegen. Dat leverde in de dagen van het vrije goudverkeer geen bijzondere moeilijkheden op. De waarde van de bruidschat werd vertegenwoordigd door een aantal goudstukken die tot een halsketen gevormd bij elke plechtigheid en bij elk doopfeest gedragen werd. Aan de lengte en de zwaarte van deze halsketen wisten de jonge mannen van het dorp precies, wat de huwbare meisjes meebrachten.

De verdwijning van het goud was lange tijd een ware handicap voor vele trouwlustige meisjes. Wel wist haar vindingrijkheid andere middelen te bedenken om de grootte van de bruidschat aan de grote klok te hangen, doch thans is het cellophaanpapier als een welkome bondgenoot in dienst gesteld. Bankbiljetten van 1000 dinar worden in vieren gevouwen en elk afzonderlijk in een op maat geknipt zakje van cellophaanpapier gestoken. Het papier is van stevige kwaliteit en de zakjes zijn in een der hoekjes met een koperen oogje doorboord. De zakjes worden dan als kralen aangeregen en de halsketen met de bruidschat is gereed. De huwelijkscandidaten behoeven niet meer op „on dits” af te gaan, maar kunnen zich weer als vroeger met eigen ogen van de grootte van de bruidschat overtuigen.

FEESTELIJKHEDEN BIJ HET VRIJHEIDSSTANDBEELD. Het bekende Vrijheidsstandbeeld aan de ingang van de New Yorkse haven, met zijn vlammende toorts omhoog geheven, terwijl de soldaten een ereparade houden aan zijn voet met vlaggen, gedurende de feestelijkheden bij gelegenheid van het 150 jarig jubileum van de Amerikaanse Constitutie.

EEN NIEUWE BETREKKING IN DE PARIJSE RESTAURANTS.

Bij de eigenaars der Parijse restaurants maakt het op dit ogenblik een punt van bespreking uit of er in hun zaken al of niet zal worden overgegaan tot het aanstellen van „vooreters”. In enkele huizen schijnt men met deze „vooreters-op-proef” gunstige resultaten in de omzet te hebben verkregen. Natuurlijk mag het publiek omtrent de aanwezigheid van zulk animeergasten geen vermoeden hebben. Het moet alles zeer toevallig zijn. De „vooreters” worden geheel op de voet van de gewone gasten bediend, maar zij hebben een taak te vervullen en deze taak is bij nadere beschouwing geen sinecure.

In de betere restaurants verschijnen de „vooreters” als deftige heren. Eventueel vergezeld van hun dame zoeken ze een tafeltje op een in het oog vallende plaats en bestellen een copieus maal. Een fijne dure wijnsoort ontbreekt niet. De kellner loopt telkens af en aan, en onderwijl prijst de gast de opgediende spijzen en dranken, zo luid, dat de gehele omgeving de gesprekken goed kan volgen. Van sommige gerechten wordt zelfs een tweede portie besteld.

Uitroepen als „verrukkelijk”, „buitengewoon”, „pittig”, „smakelijk” en „billijk” worden geregeld opgevangen en dat deze gasten hierbij van hun hart geen moordkuil maken moet men wel aannemen, als men let op de stralende gezichten, waarmede al het opgediende verorberd wordt.

Naar men zegt, moeten sommige restaurants voor gezamenlijke rekening een aantal van deze „vooreters” in dienst hebben genomen, die achtereenvolgens op drie of vier plaatsen als animeergasten optraden en overal met meer of minder succes proberen, wat extra-eetlust bij de andere bezoekers op te wekken.

Dit baantje, hoe verlokkelijk het er voor een arme hongerhals ook uit mag zien, brengt niettemin zijn risico's mede.

Verschillende „vooreters” moesten na een tijd lang met dit werk te zijn belast geweest, mes en vork er bij neerleggen. Ze konden geen mals gebraden biefstukje meer zien, zonder zich onpasselijk te voelen. Maar gelukkig voor de ondernemende eigenaars is er voorlopig op de arbeidsmarkt van de „vooreters” nog geen gebrek aan werkkrachten.

In de korte tijd van het bestaan van dit instituut hebben sommige restaurants hun omzet met ongeveer 10% zien stijgen. Behalve in Parijs heeft volgens de laatste berichten ook in Marseille deze merkwaardigheid haar intrede gedaan.

Echtscheiding omdat z'n vrouw naar de kerk ging.

De „Eastern Information” seint uit Moskou dat de rechtbank te Smolensk het huwelijk van kameraad Schukailo op diens verzoek ontbonden heeft verklaard: Schukailo had als reden opgegeven dat zijn vrouw naar de kerk ging en bovendien nog dienstbetrekkingen onderhield met godsdienstige elementen. Zij had dit voor hem verborgen gehouden en men kan van hem als lid der communistische partij en functionaris der godlozenbeweging niet vergen dat hij met een dergelijke vrouw in huwelijksgemeenschap leeft. Een vertegenwoordiger van de Bond der Godlozen, een zekere Samanin eiste dat deze echtscheiding in belang van partij en staat zou worden uitgesproken. De rechtbank deed uitspraak conform deze eis zonder dat de man tot enige onderhoudsplicht werd veroordeeld.